

Maa- ja metsätalousministeriö

Turtola 17.8.2022

kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausuntopyyntönne 22.6.2022 VN/411/2022

(Lausuntopyyntö luonnoksesta EU:n yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta)

Suomen kansallisen lohikiintiön TAC kaupallistaminen ei liity kalastukseen

Tornio-Muoniojokiseura muistuttaa, että kansalliset kalastuskiintiöt, Itämeren kalakantojen TAC:it, on asetettu kalakantojen suojelemiseksi. Kalakantojen suojelun sijaan antamanne lakiesityksen pyrkimyksenä on turvata lohen merikalastuksen riittävyys ja sementoida lohen sekakantakalastus merellä niin, että toimijakohtaiset lohikiintiöt muodostavat optiojärjestelmän, jolla elinkeinokalastaja voi käydä kauppa. Esitys toimivaltuuksien antamisesta valtioneuvostolle kalastuskiintiöiden ylittämiseen "Koronapandemian ja Ukrainan kriisin" varjolla on opportunistinen ja varsin erikoinen.

Ehdotatte siirrettäviä käyttöoikeuksia toistaiseksi voimassa oleviksi. Sanotulla menettelyllä toimijakohtainen kalastuskiintiö muuttuisi haltijan varallisuuden arvoiseksi etuudeksi niin, että tätä omaisuutta voidaan käyttää jopa lainojen vakuutena. Esityksenne on absurdi. Kerrotte, että suunnittelemanne menettely mahdollistaisi kiintiöistä luopumisen korvausta vastaan. Tornionjoen lohitalonpoikien lohenkalastukset raivattiin v. 1920-27 korvauksetta uiton tieltä. Regaali oikeutta tai muuta oikeusperustaa ei mainittu, kun ensimmäisellä v. 1927 rajajokisopimuksella Tornionjoen rannanomistajilta evättiin oikeus korvauksiin. Menetetty kalastukset määrättiin korvattavaksi valtioille.

Lakiesityksessä mainitaan: *Toimijakohtaisia kalastuskiintiötä jaettaessa periaatteena on, että kaikki Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt jaetaan kaupallisille kalastajille 19 §:n mukaisesti, eikä valtiolle jätetä mitään osuutta.* Koko itsenäisyytemme ajan Suomen valtio on toiminut, kuin valtio omistaisi lohenkalastusoikeuden (myös koko Tornion-Muonionjoella). Tätä paradigmaa on ylläpidetty regaali-oikeudella / lohiregaalilla ja rajajokisopimuksella. MMM on väittänyt valtion omistavan lohenkalastuksen rajajokisopimuksen mukaan, mutta omistus ei synny sen nojalla. Nyt olette siirtämässä lohen kalastusoikeuden merialueen elinkeinokalastajille. Teette tämän Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan nimissä/alla, mutta suunnitelmallanne lohikiintiöiden kaupallistamisella ei ole mitään tekemistä kalastuksen ja EU:n yhteisen kalastuspolitiikan kanssa.

Lohikiintiöiden kasvattaminen vaihtamalla on lopetettava. Lohikiintiöiden siirrettävyys tehtiin vastoin lohistrategiaan sovitteja kirjauksia. Vaihtamalla kasvatettu lohikiintiö jätetään joka vuosi vajaaksi. Vajaaksi jäänyt kymmenen prosenttia siirretään seuraavan vuoden lohikiintiöön. MMM on kutsunut tätä siirtomekanismia joustavuuselementiksi, vaikka kyseessä on korotusautomaatti kiintiön ja siten kalastuksen sivuun rakennetun option arvon kasvattamiseksi. Näin ollen menettely on vastoin TAC -kiintiöjärjestelmän kalakantoja suojelevaa olemusta ja sen vuoksi lopetettava. Kalastuskiintiörekisterin tiedot on asetettava julkisiksi, kuten lakiesityksen yhtenä vaihtoehtona esitetään sivulla 7. Koska laissa puututaan yksityisiin omistusoikeuksiin, laki tulee käsitellä perustuslain säätämisyjärjestyksessä.

Tässä lakiesityksessä paljastuu jälleen syy miksi valtiolta pitää kiinni valheellisesta lohiregaaliväitteestään. Lain sijaan olette perustelleet valtion lohenoikeutta mm. M-L Honkanen Kalastusoikeus kirjalla, jossa M-L Honkanen totesi regaalioikeudesta, että *valtiolla on hallussaan etuus, jonka avulla se voi kanavoida kalastusoikeutta ammattikalastuksen hyväksi.* Tästä kalastusoikeuden siirtämisestä on kysymys. Oikeustositseikka on, että kalastusoikeus on ollut talojen omaisuutta ja on kuulunut lohenkalastuksen sisältäen yksiselitteisesti taloille ja talojen muodostamille kylille. Tämä lakiesitys on osa pitkää ketjua, jossa kalastusoikeutta on valtiiovallan toimesta pyritty hallinnollisin- ja lainsäädäntötoimin määrätietoisesti siirtämään pois alkuperäisiltä omistajilta.

Viittaamme siihen, että valtion lohenomistus ei perustu lakiin eikä oikeustositseikkoihin. Viittaamme myös siihen, että valtiolla on keskeneräisiä oikeudenkäyntejä lohenkalastusoikeuksista. Ministeriön on peruutettava kaikki toimet lohenkalastusoikeuksien omistusten siirroista. Perustuslain turvaamia lohenkalastusoikeuksia ei voi edes EU:n yhteisen kalastuspolitiikan nimissä siirrellä Tornionjoelta, Kemijoelta, Simojoelta, Ii-joelta tai Oulujoelta merelle. Jokiseura vaatii, että MMM ei vie eduskunnan hyväksyttäväksi kyseistä omaisuuden siirtoa vauhdittavaa esitystä.

Tornio-Muonijokiseura ry

Kalervo Aska pj.